

EL CATALÁN

Setmanari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director

Los originals no 's tornan.

DIRECCIÓ, REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de Las Valls, 23.-Teléfono, 169.

SABADELL

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell. 2 rals al mes.
 Fora. 8 » trimestre.
 Un número sol. 1 »
 Anuncis á preus convencianals.

VISITA Á LA REYNA

Com ja saben nostres llegidors, una comissió composta de representants de la *Lliga de Catalunya* de Barcelona y del *Centre Català* d' aquesta ciutat junt ab representació de Navarra y Galicia, aná á primers d' aquesta setmaaa á Madrid, al objecte de presentar un Missatge á la Reyna Regent, recomanantli lo sistema d' eleccions per gremis empleat per la *Lliga de Catalunya* y seguit per lo *Centre Català* de Sabadell.

Lo passat dimecres tingué lloch la entrevista esmentada respecte la qual reberem lo següent telégrama:

«Rebuda per S. M. Reyna Regent, Comissió representants tres regions, Catalunya, Navarra y Galicia, li fou entregat Missatge suplicant interposi valiosa influencia ab son Govern pera que projecte lley municipal va á presentarse Corts, s' inspiri esprit y procediments regionalistas aplicats Barcelona per *Lliga de Catalunya*.»

Al presentar lo president de la *Lliga* don Ferrán Alsina lo Missatge que reproduhim á continuació, dirigí á la Reyna Regent las següents paraulas:

«En nom de la *Lliga de Catalunya* y de la major part d' associacions de carácter gremial, representants de la inteligencia, la propietat y 'l treball de Barcelona, venim á exposar á l' alta consideració de Vostra Magestat algunas consideracions que evidenciin la

necessitat d'expulsar del Municipi la immoral y funestíssima política de banderia que la prostituheix y arruina; aixís lliurantlo á n' ell del infamant contacte y rapacitat insaciable dels polítics d' ofici y á las Institucions lliurantlas dels elements que en primer terme y principalment la desprestigian y las fan odiosas devant del pays.»

També parlá á la Reyna lo senyor Brañas en nom de Galicia y Navarra, qual representant senyor Campion, no pogué arribar á temps á la recepció, dirigintsehi ab los següents termes:

«Senyora: com ja veuréu en lo document que os portém, Galicia y Navarra s' adhereixen al patriótic pensament de regeneració municipal per medi del procediment aplicat per la *Lliga de Catalunya* de Barcelona, fent vots pera que l' exemple de la capital de la regió catalana, tingui promptes y bons imitadors en tots los pobles de las regions navarra y gallega.»

Sa Magestat la Reyna Regent, una volta enterada de la idea de la Comissió de las tres regions agermanadas, manifestá estar d' acort ab lo fondo de la idea y forma de plantejarla segons procediment empleat per la *Lliga de Catalunya*, assegurant pera Espanya días de major ventura quant tots los pobles ho possin en práctica.

Per avuy fem punt final en aquest assumpto guardant pera altres números los importants comentaris que se 'ns abocan á la plomarespecte á una materia de tanta transcendencia pera 'l pervindre de Catalunya y d' Espanya tota.

Vegis ara, lo Missatge integro, que entregá á S. M. la Reyna Regent la Comisió de la Lliga de Barcelona y del Centre Catalá de aquesta ciutat.

Á S. M. LA REYNA REGENT DEL REGNE

SENYORA:

No es aquesta la primera vegada que fills del Poble Catalá acudeixen al Jefe del Estat. En altres ocasions ha fet sentir Catalunya la seva veu als mes alts poders de la nació pera fer los 'hi sentir los seus agravis exposarlos 'hi las seuas aspiracions y demanarlos 'hi un consol á sos dolors. Mes aixís com fins avuy tingueren las sevas manifestacions un carácter general sollicitant de la governació pública remeys pera 'ls mals del pays, aquesta vegada, Senyora, las nostras aspiracions se circumscrihuen á un sol concepte: á regenerar la administració dels nostres municipis.

Llastimosa es, Senyora, en la major part de las poblacions d' Espanya, la situació de la Hisenda municipal convertida per la cobdicia d' una gran part y per la culpable tolerancia del restant dels ho-

mens, qu' han fet de la política un ofici, en botí dels vencedors en las llyugas de partit

La premsa tota tracta diàriament ab tot y estar casi en sa totalitat interesada en la indefinida continuació de la comedia política, que tant bé li serveix pera enlayrar fins als mes preheminentes flochs als seus partidaris, abont sense aquest recurs may haurian arribat-y anatematiza la dolenta administració dels eraris municipals, la malversació de sos cabdals, y 'ls mes greus abusos comesos en lo sí dels municipis.

Los partits polítics, quinas miserias son origen d' aquestos mals, s' acusan mutuament de las mes graves faltas comesas en aquest ram de l' administració pública, y 'ls uns als altres se persegeixen per medi de suspensions y processos fulminats contra ajuntaments y regidors, veyentse portar sovint y ab escandol á la barra als homes publichs dels partits contraris, sens altra consequencia que deixar mes desembrassat lo camp als que mellor lo velen explotar; donantse á vegadas lo cas, com sucseuix actualment á Reus, de que un alcalde de R. O. valguentse de l' apoyo dels Gobernadors, perpetrin tota mena d' atropells contra 'ls ciutadans interessats en la bona administració del municipi.

Devant de tants y tants mals tots funestos pera 'l desentrotllo armonich de la vida social, y fins pera la conservació de la independència del pays, la «Lliga de Catalunya,» de Barcelona, y demás societats germanas de la regió catalana han emprés una energica campanya encaminada á fer desapareixer la immoral preponderancia del caciquisme y la desastrosa influència de la baixa política del sí dels municipis, y á sanejar l' administració municipal recomanantla al cuidado d' elements honrats y vigorosos que representin las forsas vivas de cada localitat.

No podrá menos de presentarse desseguida als ulls de V. M. la magnitut y l' alcans de tal empresa, considerant que 'ls centres que representem han fonamentat los seus proposits en lo restabliment de la elecció per gremis, que tan excelents resultats havia donat en los mellors temps de la nostra historia.

La «Lliga de Catalunya,» de Barcelona, y 'l «Centre Catalá» de Sabadell, s' han dirigit als gremis y associacions de caràcter gremial de sas respectivas poblacions demanantlos'hi que designessin ab tota llibertat un individuao de son sí pera portar la seva representació en lo municipi. A trenta quatre arriba 'l nombre d' associacions á las que s'ha dirigit la «Lliga» á la ciutat de Barcelona; exceptuatne duas, presididas per ben coneguts y mellor definits polítics d' ofici, totas ells s' han adherit ab entussiasme á la nostra idea; havent conseguit de las mateixas la designació d' individuos elegibles

en nombre suficient pera poguer formar las candidaturas destinadas á las próximas eleccions municipals, de reputació sens mácula y de regoneguda honradés. Aixís es que 'l resultat ha correspost del tot á las nostras mes grans esperansas, essent un verdader triomf moral.

Creyem, Senyora, haver iniciat á Barcelona una reforma de ver. dadera y positiva trascendencia en la constitució dels municipis, reforma que si fos aplicada á las demás poblacions d' Espanya deslliuraria al pays de la seva anguniosa situació present, portantlo á temps mes ditjosos pera ell y proporcionant també á las Institucions un fonament de mes ferma estabilitat que la que li ofereixen los elements bellugadisos y variables sobre 'ls quals descansan avuy los municipis.

Aixís ho han entés també regions tant imporsants com Navarra y Galicia, sempre germanas, y d' aquí en avant convingudas y aliadas de Catalunya, sempre que 's tracti de la defensa dels sagrats interessos de la patria. La nostra veu trobá ressó simpàtich en aquelles terras com la nostra assedegadas de justicia y bon acert en la elecció dels seus municipis; y com nosaltres cobdiciosos de que s' neteiji y deslliuri de tota impuresa l' administració local, y sia exemplar y justa la gestió económic dels ajuntaments.

Per aquesta rahó Galicia y Navarra acudeixen com nosaltres los catalans á la presencia de V. M., convensudas de que 'l sistema de la representació gremial es l' únich medi de constituhir municipis dignes y honrats que sian ferm baluart contra tota iniquitat, muralla ahont vagin á estrellarse las revoltas onadas de la política facciosa y sectaria, constituhint un sagrat refugi ahont pugan hostatjars'hi las conciencias rectas y 'ls homens de bona voluntat, guardians del bé públich y fidels dipositaris de las verdaderas llibertats dels pobles.

Com á conseqüència de tot lo exposat, acudeixen á V. M. ab lo present Missatge, esperant Vos dignareu acullirlo ab benevolencia, interposant la vostra valiosa influencia ab los Ministres del Vostre Consell pera que 'l projecte de lley municipal que va á presentarse á las Corts s' inspiri en l'esperit y en los procediments que pera la elecció de Regidors ha adoptat la «Lliga de Catalunya» pera Barcelona.

Madrid 3 Maig de 1893.—Senyora, als R. P. de V. M.

(Segueixen las firmas).

SECCIÓ POLITICA

Per fi s' ha determinat lo govern à presentar á las Corts lo projecte d' aplassament de la^s eleccions municipals en tota Espanya.

Lo que ningú sap comprendre es porque, si realment tenen ganas d' aplassarlas, han hagut de presentar tant tart lo projecte de lley á las Cambras.

No sembla sino que ab la por de perdre, 's volen valdre de la perentorietat del temps, per si es necessari, suspendre per Real Decret la tan temuda renovació dels Municipis.

Prescindint aixís de las Corts, de sa soberania y de tota la requincalla del sistema parlamentari que tant ensalsan y trepitjan, segons sas conveniencias.

Celebraríam que aixís fos, tan sols siga per acabar de donarse á conèixer al pays, si es que aquest no està encara prou convenut respecte als graus de capacitat y respecte á las lleys dels que 'us governan.

* *

Y per cert que si 's recorda aquella *epopeya* del viatge triomfal de 'n Sagasta un cop lley lo sufragi universal, aquelles aclamacions al *padre de las libertades públicas*, aquell desenganxar cavalls del cotxe, aquella tranquil·litat d'ell permetentho, y 's compara ab la possibilitat de la sortida del Real Decret á despit de las Corts, y tot per una lley, segons noticias, digna de figurar en un programa de govern absolutista, n'hi ha per llogarhi cadinas.

Efectivament; fora un bon negoci 'l llogar assientos per un espectacle com 'l que seria si 'l pays se determinés á axar pel món á ensenyar per un preu módich las grans figuras de nostres polítics ab sas duas caras y sas duas conciencias.

Y mal per mal més valdria que 's fes aixís que no pas que 'ls polítics mateixos, marvellats de la santa calma ab que 'ls espanyols prenen totes sas tonterias y barbaritats, 's determinessin á ensenyarnos per tota Europa com al poble més benigne y bonifaci de la terra.

Que es per lo que s' acabarà si Deu no hi mira.

Los possibilistas de las Cambras no s' outenen de feyna aquestos dias.

Tot es burxarlos per tots cantons, á fi de que parlin d' una vegada y diguin què son, què volen, y ab qui van en definitiva.

Ultimament en lo Senat vareu apretar al senyor Abarzuza, castelerista dels grossos, y 'l bon home va desempellagarsen com Deu li va donar á entendre, procurant no apartarse de la qüestió económica, que es justament lo motiu de sas desinteressadas benevolencias.

Mes atacat novament pera que declarés francament si acceptava la monarquia, va alsarse lo senyor Sagasta, lamentant l' empenyo d' alguns en atacar als possibilistas ab mes motiu quan sas declaracions son terminants.

Afegi 'n Sagasta que 'ls possibilistas defensaran y apoyaran lo mateix que 'l partit liberal y com que 'l partit liberal lo primer que defensa es la monarquia, clar está que 'ls posibilistas defensaran també la monarquia.

¿Creuran nostres llegidors que 'l senyor Abarzuza va protestar d' aquestas paraulas?

Ca, res d' aixó, 'l senador possibilista al acabar lo senyor Sagasta, va fer ben marcats senyals d' assentiment.

Lo que no es comprensible en los periódichs d' ahent prenem la noticia es si aquestos senyals eran fets ab lo cap, ab los brassos ó ab la boca.

Per més que lo natural seria haverlos fets ab forma de badalls.

Pera significar lo desinterés de son ministerialisme.

S' han alsat algunas partidas á Cuba defensant la independència de l' isla y ab aquest motiu han tornat á sortir los frases fetas y de *cajón* en aquestos cassos,

Tot es ara parlar de la *integridad de la patria*, dels *españolismo de los cubanos*, etc., etc.

Reprobém com lo primer l' esperit separatista qu' anima á alguns fills de Cuba per lo desastre

efecte que ha de fer això als ulls dels payssos civilisats y per las fatals consequencias que Espanya en tornaria de realitzar-se tan anti-patròtica idea.

¿Pero no es veritat que si 'ls governs d' Espanya tinguessin consciencia, haurien de sentir tremendos remordiments cada vegada que alguns mal aconsellats aixecan la bandera separatista a Cuba?

No es veritat que hauria de recordarlos la consciencia los procediments empleats pera augmentar l' amor dels naturals de l' isla envers Espanya, combinat ab la pila d' empleats que 'ls explotan y ab totes las enllanitats inherents al sistema absorbent que en tot segueixen?

¿Com se pot recullir amor, si 's sembran odís?

Procuri 'l govern administrar be y honradament l' isla de Cuba, dongui mostris á sos fills de respecte y atenció que com á espanyols se mereixen, procurin nombrar per empleats á gent honrada y amiga de cumplir sos debers y á ben segur que s' acabarian las intencions separatistas, que aquell que está be en un puestu no desitja moures.

Tractinlos en li, com se tracta á la Península; es lo meos que poden demanar á Cuba

Y a fi de Deu que no es pas tot lo que 's mereixen los pobles honrats, treballadors y lliures.

JOCHS FLORALS

Aquesta tarde, seguint la tradicional costum, en lo saló de Llotja de Barcelona, tindrà lloch la festa capdal de la literatura catalana, XXXV de sa restauració.

Si cada any pera 'ls bons patricis, pera 'ls que estiman ab tota l' ànima las venerandas costums de nostres pares y tenen grabadas en son cor las tres paraulas que componen lo lema dels Jochs Florals, Patria-Fides-Amor, es aquesta festa d' alegria com ha de serho sempre la celebració de haver desenterrat pam á pam y sens ajuda forastera, nostra benvolguda llengua y ab ella tot quant de característich y propi quedava á nostra rassa, enguany, la festa major de nostra literatura, que celebra lo quint centenari de sa institució per lo rey Joan 1.er, ab las presidencias d' honor pera 'ls representants las regions germanas en costums, historia y llenguatge, ¡quina no ha de ser la satisfacció dels bons fills de Catalunya en la diada d' avuy!

Si recordem que cinquanta anys enrera tot just per boca del *Gayter del Llobregat* ressonavan tendres y encisers pero fòbles y temerosos los dolsos accents de nostra maltractada llengua, despreciada y aborrida del resto d' Espanya, oblidada dels catalans mateixos y contemplem avuy lo brotada esplendorosa y viventa ab que 's mostra als ulls de Europa ¡com no hem de benehir la sagrada restauració dels Jochs Florals y ab ella als bons catalans que la intentaren portantla victoriosament á la pràctica!

Y no es sols la resurrecció de la llengua catalana lo que representa la festa d' any pera 'l cor dels que estiman á Catalunya; donchs al recebrar sa llengua, los mateixos que al comens de sas aficions li-

teràries no preveyan mes que 'l renaixement d' una parla, d' una literatura y potser d' una historia oblidada ja y polsosa se trobaren ab la necessitat de que aquesta llengua fos parlada y sentida per un poble á qui gent extranya manava á son capritxo, que la literatura tingués vida pròpia é independent, sens tutelas ni proteccions quixotesques que ofenen, que aquella historia, tancada en arxius y biblioteccas, necessitava respirar l' ayre pur y seré de la rassa regenerada y esborrant lo fet deshonorós que acabá ab sa vida, continuàrla, glòriosa y sencera baix l' amparo y protecció de la nova Catalunya.

«Poble que sa llengua cobra
se recobra á sí mateix».

Aixís ho diu lo poeta y aixís ha succehit en la terra de nostres amors y nostras esperansas. Los que al principi cridavan als pròsistas y trovadors dels reyalmes dont es parlada y coneguda la llengua llemosina, ho feyan ab amor pero ab veu debilitada per l' agonia de tants anys d' esclavatge. Enrobustits los successors ja parlaren ab veu mes alta y ferma, comensant per reclamar lo que es ben nostre y per lo tant ab perfecte dret pera reconquistarho. Los d' avuy no sols s' aixecan fermes y disposats al sacrifici, sino que cridan als germans d' Espanya pera que vinguin á sagellar ab sa presència y son abrás de germanor la complerta ressurecció de Catalunya, ensemps que alentar als demés pera que faigin lo mateix que nosaltres en la terra de sos onomins y comensém tots plegats la reconquesta com en temps d' Otger y de Pelayo.

Un dia fou lo venerable Murguía, patriarca del regionalisme gallego, lo cridat á ésser mantenedor de la gaya festa y á extrener los llassos de germanó de las duas regions germanas. Al abrassar al venerable vell s' abrassaren Galicia y Catalunya, sagellant pera sempre son amor als ideals de Patria. Un jorn fou lo Roselló y Provensa representats per lo baró de Tourtonlon lo inclit historiador de nostre gran Rey Jaume primer lo conquistador y novament bategaren units com en temps de mes dolsa memoria los cors catalans d' Espanya y Fransa.

Fou després Basconia lo que per boca de Sagarmínaga, l' ilustre representant de la rassa euskara, nos donava l' abrás fraternal mancomunant ilusions y esperansas que á un temps animan als dos pobles, ansiosos de llibertat y autonomia. Y vingué Navarra y en la persona del ilustre capdill dels furs de la terra n' Artur Campión, renovarem los juraments d' amor y fidelitat de las duas rasses, com en la tomba del prímpcep Carles de Viana juntarem nostras liágri-mas un jorn de desventuras.

Avuy, inseguint la tradició, que ja aixís pot anomenarse, es nova-

ment Galicia la cridada á cooperar en la festa capdal de nostra renaixensa y l' incansable regionalista n' Alfred Brañas, l' ilustre catedràtic de la Universitat compostelana, prompte sempre al sacrifici en aras de sos ideals, ve á renovar las promesas del venerable Murguía, demostrantnos com també Galicia ha sapigut aixecar ben alta la seva bandera. A mes aquest any ab motiu del quint centenari dels Jochs Florals, assistiran los més importants membres del Felibrige, presidits per 'n Félix Gras, havent'hi representacions de Valencia, Roselló, Galicia y altrás regions que bategan com la nostra al impuls de la onada redemptora.

Saludém, donchs ab amor y veneració la festa d' auy memorable, com totas ellas, en los anys de nostra novella historia. Aprenguem en ella, en sa constancia, en son creixement y vida robusta y esplendorosa, com s' aixecan los pobles de son ensopiment y 's redressan pera exigir, al escalf de son amor á la terra, lo que es de dret y de justícia. Unéixinse cada jorn més las regions espanyolas que senten batrer en son cor los ideals patriòtics de Catalunya y junts emprendguém la creuada benfactora que ha d' enderrocar la tiranía moderna, llibertant d' un cop y pera sempre á las petitas pátrias.

PEL BON TEMPS

L' arribada del istiu
tu ho sabs bé si 'ns agradava,
ubriacats del pler més viu,
la nit fresca 'ns atrapava
sorprenent pel bosch un niu
ó una flor que s' amagava.

Un oreix bellugador
reya sols per fer somriure,
y 't besava! lo traydor,
per ton cos folgant ben lliure;
aquell ayre encisador
ja era prou per fernos viure,

¿T' has pogut may oblidar
d' aquell jorn que 'ns vam distraure,
y qu' ab tant xarrotejar.
Jo ni sé hont vam aná' á raure,
que lo dia 'ns va deixar
y la nit 'ns hi va caure?

¡Quines hores de dolsor
regronxavan aquell dia!

Quan temías la foscó
dins mon pit te recullía,
y hi sentía una cremó
que ni jo la comprenía.

Caminant per tots indrets
va sortir ta bona mare.
—«¿Hauríau vist aquells baylets,
que per 'quí passessin ara?
van tots sols! los meus fillets!
¿quí sabrá son rastre ahont para?»—

—«Los hem vist per 'quets cayrells
com demunt dels rochs trespavan,
que cullían á parells
les floretes que trovavan;
tots estavam si eran ells
ó dos daynes que saltavan.»—

Y ta mare 'ns va trová,
¡válgam Déu y qu' enfadada!
desseguida 't vá renyá',
tot donante una abrassada,
y á mí 'm duya per la má
retraguentme la passada.

!Quín bon temps! ¡y tan lluny qu' es!
Si ara hi fossem, vida mfa!
Si la nit 'ns hi atrapés,
prou sé ara hont te duría,
y 'ns busqués 'l qui volgués,
jo t' ho dich, no 'ns trobaría.

JOSEPH FRANQUESA y GOMIS.

CONSISTORI DELS JOCHS FLORALS DE BARCELONA.

VEREDICTE

Premis ordinariis

FLOR NATURAL.—Premi: Número 130. *L' aixut*. Lema: Lo rostó
pá de cada dia donáunosel, Senyor. en lo dia d' avuy.—Accéssit pri-
mer: Número 173. *Mitjdiada*..—Accéssit segon: Número 115. *Mon-*
tanyana. Lema: Del natural.

ENGLANTINA D' OR.—Premi: Número 65. *Lo somni de Fivaller*. Le-
ma: Y agermanats s' aplegan los propis y 'ls extranys. (Angel Gui-
merá).—Accéssit primer: Número 133. *La creu de Matagalls*. Lema:

Flors del Montseny.—Accéssit segon: Número 77. *La cansoun de la Countesso*. Lema: Sabe ieu uno Countesso—qu' es dóu sang impèriau. (F. Mistral).

VIOLA D' OR Y D' ARGENT.—Premi: No s' adjudica.—Accéssit primer: Número 178. *Lo plor d' Eva*. Lema: Tot ha de ser dolor y tot fatiga?—Accéssit segon: Número 160. *Lo rajoler*.

Premis extraordinaris

Premi del Excm. Ajuntament de Reus: Número 175. *Lo primat eclessiástich d' Espanya correspon, no per privilegi especial, sino per dret propi, al arquebisbe de la Seu de Tarragona*. Lema: En la Sta. Iglesia de Tarragona se prueba el derecho de primacia legítima. (Florez).

Premi del Centre Escolar Catalanista: Número 83. *Consideracions sociologiques del Regionalisme*. Lema: The home rule.

Los demés premis no s' adjudican.

S' ha excluhit de certámen la poesia número 140 intitulada *Enigma*, per no venir en cap dels idiomas admesos en lo Certámen, y las número 189 *Boria avall*, número 100 *Medison* y tot *La campanha* y la intitulada *Ramell* per no háver guardat degudament l' anónim.

Barcelona 30 d' Abril de 1893,

Joseph, Bisbe de Vich y administrador apostólich de Solsona, President; Alfred Brañas, Joseph Coroleu, Joseph Franquesa y Gomis, Joan Pons y Massaveu, Ernest Moliné y Brasés, vocals; Jòseph Puig y Cadafalch.

— UNIO CATALANISTA (1) —

JUNTA PERMANENT

PRESIDENT — Joan J. Permanyer y Ayats, de Barcelona.

TRESORER — Rafel Mir, de Sant Sadurn de Noya.

VOCALS — Frederich Renyé y Viladot, de Lleyda.

» — Bonaventura Gombau, de Sant Pol de Mar.

SECRETARI — Manel Folguera y Durán, de Sabadell.

DELEGATS

Barcelona: Lluís Domenech y Montaner, *arquitecte y catedràtich*.—Angel Guimerá, *escriptor y propietari*.—Eusebi Güell y Ba-

(1) A fi de que nostros llegidors estigan degudament enterats, conensem a publicar avuy la Junta Permanent de la Unió Catalanista y ls noms dels delegats de la Assamblea que tindrá lloch a Reus li últims del present mes, para tractar dels molts de portar a la práctica lo projecte de Constitució aprobat en la Assamblea de Manresa.

cigalupi, *fabricant y propietari*.—Antoni Nicolau, *mestre director y compositor*.—Antoni Aulestia y Pijoan, *escriptor*.—Francesch Romaní y Puigdemogolas, *advocat y propietari*.—Joseph Vilaseca, *arquitecte y catedràtic*.—Joan de Deu Trias y Giró, *advocat y catedràtic*.—Ramón Picó y Campamar, *escriptor*.—Joseph Torres y Bages, *prèbere*.—Joseph Aranyó, *fabricant y propietari*.—Emili Vilanova, *escriptor*.—Ferrán Alsina, *fabricant y propietari*.—Joseph M.ª Valls y Vicens, *banquer*.—Joseph Coroleu, *advocat*.—Esteve Recolons, *fabricant*.—Joseph Franquesa y Gomis, *escriptor y catedràtic*.—Joseph Llimona, *esculptor*.—Francesch Matheu, *escriptor y propietari*.—Bonaventura Bassegoda, *arquitecte*.—Antoni Bulbena, *comerciant y propietari*.—Francisco Permanyer, *procurador*.—Francisco Alió, *compositor*.—Antoni Gallissá, *arquitecte*.—Ernest Moliné y Brasés, *advocat*.—Pere Sala, *metje y propietari*.—Lluís Durán y Ventosa, *advocat*.

Badalona: Francisco X. Tobella, *pèrit agrònom*.—Martí Pujol, *hisendat*.

Gracia: Frederich Puig y Samper, *notari*.—Joseph Matas y Picanyol, *fabricant*.—Joseph Lluís Pellicer, *dibuixant*.—Feliu Noguera y Casabó, *metje*.

San Martí de Provensals: Joaquím Ribera, *mestre d'obras y propietari*.—Joaquím Cuatrecasas, *fabricant*.—Joaquím Tomasino, *enginyer industrial*.

Sant Andreu de Palomar: Lluís Ferrer y Barba, *advocat*.—Pere Pena y Tuset, *comerciant*.

Sans: Joseph Nubiola, *propietari*.—Jaume Santomá, *propietari*.

Sarrià: Joan Margenat, *hisendat*.

Sant Gervasi de Cassolas: Enrich Casas y Font, *fabricant*.

Horta: Frederich Serrá, *metje y propietari*.

COMARCA DEL PLA DE BARCELONA: Jaume Fonolleda, *comerciant*.—Francisco Salvat y Xivixell, *comerciant*.—Frederich Auferil y Balart, *comerciant y propietari*.

Mataró: Joseph Puig y Cadafalch, *arquitecte*.—Claudi Planas y Font, *advocat*.

Masnou: Antoni Sunyol, *comerciant y pilot*.

Arenys de Mar: Francisco Calvetó, *metje*.

Arenys de Munt: Francisco Flós y Calcat, *mestre*.

Canet de Mar: Marian Serra, *metje*.

Calella: Miquel Cuní, *propietari*.

San Pol de Mar: Joseph Tobella y Argila, *hisendat*.

San Genís de Vilassar: Pere Julià y Sust, *propietari*.

Malgrat: Martí Casàs, *industrial*.

COMARCA DE LA COSTA DE LLEVANT: Joaquim Cabot y Rovira, *comerciant*. Mataró.—Céssar Serra y Marqués, *metje*. Vilassar de Dalt.—Joan Millet y Pagés, *comerciant*. Masnou.

Sabadell: Joan Grau, *industrial*.—Jordi Forcada, *apotecari y propietari*.

Tarrassa: Joan Batista Galf, *comissionista*.—Josep Marcet y Poal, *fabricant*.

Rubí: Pompeyo Casanovas, *comerciant*.

Sant Esteve de Castellar: Vicens Arús, *propietari*.

COMARCA DEL ALT VALLÈS: Sebastià Farnés, *advocat*. Sant Feliu de Codinas.—Pere Muntanyola, *comerciant*. Montbuy.—Lluís Noguera y Vila, *propietari*. Matadepera.

Granollers: Francesch Maspons y Labrós, *hisendat y notari*.

Caldas de Montbuy: Pere Argemí, *propietari*.

COMARCA DEL BAIX VALLÈS: Vicens Plantada y Fonolleda, *propietari*. Mollet.—Joseph Fatjó y Vilas, *hisendat*. Sardanyola.—Emili Buixó, *enginyer industrial*. Ripollet.

COMARCA DEL GONGOST: Ramon Pareras y Noguera, *hisendat*. La Garriga.—Mariano Pineda, *propietari*. Centellas.—Lluís B. Nadal, *escriptor*. La Garriga.

Vich: Jaume Collell, *canonge*.—Joseph Viguer, *advocat y propietari*.

Tortelló: Antoni d'Espona y de Nuix, *advocat y propietari*.

Manlleu: Joan Rifà y Munt, *fabricant*.

PLANA DE VICH: Joseph Estanyol, *advocat y catedràtic*. Vich.—Narcís Verdaguer y Callís, *advocat*. Vich.—Joan Macià y Clopart, *propietari*. Roda.

NOVAS.

Ahí en lo tren expés, arribaren á Barcelona la Comissió del Missatge á la Reyna qual detall va explicat en altre lloch d'aquest número, acompanyada del savi catedràtic de Santiago de Galicia, fervent regionalista y mantenedor dels Jochs Florals d' avuy don Alfred Brañas.

En l'estació de Zaragoza 'l saludá una nombrosa comissió de regionalistas lo mateix qu' en Lleyda y Manresa. En Olesa 'ls esperava una comissió del *Centre Catalá* d' aquesta ciutat, acompanyantlos fins á Sabadell, y en Tarrassa s' ajuntaren als viatjers altres socis de nostre *Centre Catalá* y representants de la Agrupació Catalanista de Tarrassa.

LO CATALANISTA saluda als compatricis y als representants de Barcelona y dona la benvinguda al patriota Sr. Brañas, pera que sa arribada á Catalunya estrenyi mes fort lo llas que á Galicia 'ns uneix y poguem dir que la unió de Galicia, Navarra y Catalunya es un fet.

En la sessió que celebrá lo passat dimecres la Diputació Provincial de Barcelona foren nombrats los obrers qu' han d' anar á la Exposició de Chicago subvencionats per aquella.

De la terna presentada per la Cambra de Comers d' aquesta ciutat, fou nomenat nostre amic don Joan Mestres y Pons.

Després d' uns quants dias de dejuni musical estém avuy en plena efervescencia.

Aquesta tarde á Cervantes 's posa en escena la ópera *Faust* y á la nit en los Teatros Principal y Campos de Recreo, *L' Ebreca* y *La Sonámbula*, respectivament.

Ab aquest sistema d' anar á glops ja cal que 's preparin los empresarios.

Aquesta setmana, pot dirse que han sortit de Sabadell casi tots los viatjants de nostras fàbricas á son acostumat viatge á provincias.

Deu los protegeixi y faigi que tornin animats y ab bon contingent d' encàrrecs pera la vinenta temporada de patent.

La setmana passada va morir, víctima de una pulmonía, don Jaume Gorina y Morató, un dels mes antichs industrials que avuy quedan.

Tant al enterro com als funerals celebrats lo passat dijous hi assistí numerosa y escullida concurrencia, proba evident de las moltas simpatías ab que conta en aquesta ciutat la distingida familia del difunt, á la qual enviém lo nostre mes sensit pésam.

Lo primer de Maig, talment com s' esperava, va transcorrer tranquilament en nostra ciutat treballant totas las fàbricas com de costum. Per fi 'ls obrers van convencentse que per forza no 's logra may res de bó.

Solsament estigueren en vaga continuantla 'ls dias successius alguns paletes y manobras que á lo que sembla encara no están prou contents ab lo que han conseguit fins ara. Y alguns d' ells mes atrevits que 'ls altres intentaren lo passat dijous de fer parar lo treball en las obras que construeixen don Joseph Buxó y fill en sa tintorería de baix al riu no conseguintho gracies á la guardia civil, que 'ls atrapá infraganti y se 'ls emportá presos cap á la Alcaldía.

De L' *Olot*:

La Diputació provincial, pera donar una mostra de simpatias al seu pensionat l' escultor senyor Blay per los bons resultats obtinguts en sos estudis, li ha encarregat l' execució d' un bust del Il·tre. Bisbe Lorenzanó, fundador dels Hospicis de Girona y Olot y de moltas altrás obras que encara recorda ab gust y agraïment lo bisbat. Aixís mateix ha acordat que varias de sas obras passin á ser depositadas en lo museo provincial.

Lo dilluns de la present setmana, lo Canonge don Robert prengué possessió de la parroquia de Betlehem de Barcelona en nom del Reverent Rector de Sant Félix, Dr. Segismont Boix, del qual podem dir ja que ha entrat en lo període de franca convalescència.

Molt nos plau lo poder donar noticias de son restabliment, que com nosaltres se alegrarán las numerosas personas que s' interessavan per la salud de tan benvolgut senyor.

Hem rebut lo número de Maig de la acreditada revista *Resúmen de Agricultura* que fa alguns anys se publica á Barcelona y que está destinada á donar á conèixer los avensos agrícolas y á reproduhir los escrits mes importants que sobre agricultura 's publican en Espanya y l' extranger. En lo present número mereixen ser llegits detingudament los articles *Las patatas, Maduración de los vinos nuevos, El ázoe y Cisternas venecianas* aixís com també la *Crónica agrícola*, aquesta revista contesta á las consultas que faigin á la Redacció los subscriptors.

Se publica 'l *Resúmen de Agricultura* 'l primer de cada més, en forma de luxos, cuadern de 48 planas ab bons grabats, essent 'l preu pera Espanya de 10 pessetas. Se suscriu en l' administració «Llibrería y Tipografía Católica», Pi, 5, Barcelona y en las casas de tots los corresponsals.

Lo passat dimars al vespre lo fervent regionalista gallego don Alfred Brañas, doná en lo Centre gallego de Madrid una notable conferencia, referent á la gran importancia de las iniciativas regionals que la guerra de la Independencia y á la ineficacia del poder central pera lliurar á Espanya de la invassió napoleónica.

Ab tal motiu s' estengué lo senyor Brañas en profundas consideracions polítiques, económicas y socials, encaminadas á la demostració de la téssis de sa conferencia, essent lo conferenciant aplaudit ab entussiasme per la numerosa concurrencia qu' omplenava l' espayós saló d' actes de la Societat.

Al finalisar son elocuent y patriótic discurs regionalista fou lo senyor Brañas felicitat calurosament per lo gran número de significats regionalistas gallegos y catalans qu' acudiren á escoltar l' autorisada paraula del ilustre publicista gallego.

Lo passat dijous arribá á Barcelona l' lltm. doctor don Joseph Morgades y Gili que presidirá la festa dels Jochs Florals que 's verificará avuy á las 3 de la tarde en lo Saló de Llotja.

Pera dita festa han anunciat ja sa visita á Barcelona, además del valent regionalista gallego y catedràtic de la Universitat de Santiago de Compostela, don Alfred Brañas, mantenedor, los senyors Félix Grás caupolic de

felibrige, y Paul Marieton, chanciller del mateix. Altres distingits germans del Rosselló vindran ab motiu de la festa, entre ells lo distingit escriptor Lluís André:

Aquest any la decoració del Saló de Llotja oferirà alguna novetat que creyém será molt del agrado de tothom. Entre 'ls elements de decoració s' hi podrà admirar alguns dels millors que 's guardan á Barcelona.

Segons noticias ha resultat l' autor de la poesia *L' aixut* premiada ab la Flor Natural dels Jochs Florals d' avuy, nostre bon amich y company don Ferrán Aguiló y Vidal.

Nostra me cora! enhorabona.

També debém donarla y ab tota la efússió de la nostra ànima, á la distingida poetissa sabadellenca donya Agnès Armengol de Badia, qu' ha sigut distingida ab un accéssit á la Flor Natural.

Lo senyor don Andreu Guardiola y Feliu, delegat de la societat colom-bófila de Catalunya lo diumenge dia 14 dels corrents á dos quarts de deu Hensará al vol 280 coloms missatgers, devant de l' estació del parader de la rambla.

Lo 23 del mes passat alguns representants de l' Associació de Propaganda Catalanista anaren á Mollet del Vallés en excursió de propaganda, ahont foren galantment obsequiats per nostres companys de causa en aquella població.

Anteriorment s' havían fet alguns pregons pels pobles d' aquells voltants, convocant á tothom á una reunió á la plassa de Mollet, ahont s' havia arreglat un empostissat pera 'ls oradors, al peu de la casa de la vila, reunintshi á la hora fixada unas 900 personas.

Lo senyor don Vicens Plantada y Fonollada, delegat per Mollet á la Unió Catalanista, pronunciá un elocuent y patriótic discurs.

Lo senyor Maspons llegí las bases aprobradas en l' Assamblea de Manresa, y 'l senyor Mallofré disertá sobre la necessitat que sent Catalunya de sas llibertats, especialment en lo relatiu á son idioma y en la defensa de son territori.

Lo senyor Fuster explicá l' objectiu de l' Associació de Propaganda.

Lo president de la reunió senyor Millet recomaná á la concurrencia que meditás las ideas y verits que allí s' havían manifestat.

Y després d' un discurs de gracias del senyor Plantada, prometent tenir al corrent á la comarca de Mollet dels acorts que prenguéss la Unió Catalanista, se disolgué pacíficament la reunió.

Entre 'l públich s' hi distribuïren nombrosas fullas de propaganda catalanista.

LITOGRAFIA, IMPREMTA Y GRABATS

DE

M. BROSSA

CARRER DE LAS VALLS, NÚMERO 23.—TELÉFONO NÚMERO 169.

ESPECIALITAT EN TREBALLS COMERCIALS**ESQUELAS MORTUORIAS****ACCIONS, OBLIGACIONS, CHEQUES, TÍTOLS Y BILLETS**

Memorandums, Paper de cartas, Facturas, Circulars, Preus corrents, Catàlechs, Tarifas, Prospectes, Marcas de fàbrica, Tarjetas de visita, de envió, de participació, de naixement y casament, Calendaris, Diplomas, Programas, Mostuaris, Billets pera concerts, etc., etc.

PLEGADORS DE CARTRÓ.**GRABATS SOBRE ACER, COURE Y PEDRA****BIBLIOTECA ESCOLAR CATALANISTA****REGLAS MORALES Y DE BONA CRIANSA****PER J. PIN Y SOLER**

AB APROBACIÓ DE L'AUTORITAT ECLESIÀSTICA

Preu: 6 Rals.—De venta en l'Administració d'aquest periódich.**CALDERERÍA DE COURE DE PERE TRULLÀS****Carrer de la Salut, 34.-SABADELL.**

Lo duenyo de dita Calderería posa en coneixement de sos favorecedors y del públich en general, que además dels articles propis de la Calderería ha posat un depòsit de canons de ferro de totes classes y midas, negres y galvanisats; canons de cristall pera nivells d'aigua; curvas de totes posicions pera unir ab los canons; grifos de bronze roscats y ab platinas; vàlvulas pera vapor, cos de ferro y guarnició de bronze; platinas pera roscar y soldar; cargols engraxadors de cristall ab guarnició de llautó y metall blanch; manómetros pera indicar las atmósferas, y tot quan fagi referencia pera màquines de vapor, á preus lo mes econòmichs possible.

SALUT, 34 —SABADELL.